



FIȘA DISCIPLINEI

Dialectologie / Metode și analize literare

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

| | |
|--|---|
| 1.1. Instituția de învățământ superior | Universitatea „Babeș-Bolyai” |
| 1.2. Facultatea | Litere |
| 1.3. Departamentul | Limba română și lingvistică generală |
| 1.4. Domeniul de studii | Limbă și literatură |
| 1.5. Ciclul de studii | Licență |
| 1.6. Programul de studii / Calificarea | Limba și literatura română / Licențiat în filologie |
| 1.7. Forma de învățământ | Cu frecvență |

2. Date despre disciplină

| | | | | | | | | |
|--|----|--|--------------------------------------|------------------------|---|--------------------------|----------------------------|----|
| 2.1. Denumirea disciplinei | | Curs opțional limbă și literatură 3: Dialectologie / Metode și analize literare | | | | Codul disciplinei | LLX4101 LLR4129 | |
| 2.2. Titularul activităților de curs | | | Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU | | | | | |
| 2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic | | | Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU | | | | | |
| 2.4. Anul de studiu | II | 2.5. Semestrul | 4 | 2.6. Tipul de evaluare | C | 2.7. Regimul disciplinei | Conținut | DS |
| | | | | | | | Obligativitate | DO |

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

| | | | | | |
|--|----|---------------------|----|-----------------------------|------------|
| 3.1. Număr de ore pe săptămână | 4 | din care: 3.2. curs | 2 | 3.3. seminar / curs practic | 2 |
| 3.4. Total ore din planul de învățământ | 56 | din care: 3.5. curs | 28 | 3.6 seminar / curs practic | 28 |
| Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI) | | | | | ore |
| Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI) | | | | | 10 |
| Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren | | | | | 10 |
| Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri | | | | | 4 |
| Tutoriat (consiliere profesională) | | | | | 2 |
| Examinări | | | | | 2 |
| Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele] | | | | | 14 |
| 3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI) | | | | | 42 |
| 3.8. Total ore pe semestru | | | | | 98 |
| 3.9. Numărul de credite | | | | | 4 |

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

| | |
|--------------------|--|
| 4.1. de curriculum | Cunoașterea noțiunilor studiate în cadrul cursurilor de <i>Limba română contemporană</i> |
| 4.2. de competențe | Nu este cazul |

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului



5. Condiții (acolo unde este cazul)

| | |
|---|--|
| 5.1. de desfășurare a cursului | Nu este cazul |
| 5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic | Prezență obligatorie în proporție de 70% |

6. Competențele specifice acumulate

| | |
|-----------------------------------|---|
| Competențe profesionale/esențiale | <ul style="list-style-type: none"> Cognitive: fundamentarea cadrului teoretic general, de natură să pună în evidență principiile, conceptele și metodele de bază ale analizei lingvistice; asimilarea limbajului, stilului și terminologiei specifice dialectologiei, ca și a principalelor tehnici de cercetare specifice analizei faptelor de limbă, la nivel diatopic Practic-aplicative: exersarea modului de utilizare a principiilor, conceptelor și metodelor de lucru întrebuintate în studierea unor fapte de limbă dialectale și aplicarea cunoștințelor însușite Comunicativ-relaționale: perfecționarea abilităților de a coopera la ședințele de seminar, de a judeca critic și argumentat un fapt de limbă dialectal |
| Competențe transversale | <ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea nivelului de comunicare, de transmitere a cunoștințelor Inițiativă în abordarea diferitelor aspecte Autonomie în învățare Deschidere spre învățarea pe parcursul vieții Respectarea eticii profesionale Corelarea informației Utilizarea integrată a tehnologiei informației Valorificarea cunoștințelor anterior dobândite Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice Utilizarea componentelor domeniului <i>limbă și literatură</i> în deplină concordanță cu etica profesională |

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

| | |
|---------------------------------------|--|
| 7.1 Obiectivul general al disciplinei | <ul style="list-style-type: none"> O cunoaștere în profunzime a noțiunilor de dialectologie și interpretarea adecvată a unor fapte de limbă dialectale Familiarizarea studenților cu aspecte care țin diatopie și de dialectologia românească |
| 7.2 Obiectivele specifice | <ul style="list-style-type: none"> Asimilarea cunoștințelor și a terminologiei specifice O bună stăpânire a noțiunilor de dialectologie (lexic, fonetică, morfologie și sintaxă) Analiza eficientă a unui fapt de limbă, în perspectivă diatopică |

8. Conținuturi

| 8.1 Curs | Metode de predare | Observații |
|---|--|------------|
| Dialectologia românească. Scurt istoric Limba română în diatopie. Dialect. Grai. Geografie lingvistică. | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza. | |
| Structura dialectală a limbii române. | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza. | |
| Româna comună (fonologie și morfologie). | Expunerea, explicația, demonstrația, | |

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului



| | | |
|------------------------------|---|--|
| | exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza. | |
| Subdialectul bănățean (I). | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza. | |
| Subdialectul bănățean (II). | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza. | |
| Subdialectul crișean (I). | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza. | |
| Subdialectul crișean (II). | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza. | |
| Subdialectul moldovean (I). | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza. | |
| Subdialectul moldovean (II). | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza. | |
| Subdialectul maramureșean. | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza. | |
| Subdialectul muntean. | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza. | |
| Dialectul aromân. | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza. | |
| Dialectul meglenoromân. | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza. | |
| Dialectul istroromân. | Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza. | |

Bibliografie

ATANASOV, Petar, *Meglenoromâna astăzi*, București, Editura Academiei Române, 2002, 407 p.
CAPIDAN, Theodor, *Aromânii. Dialectul aromân*. Studiu lingvistic, ediția a II-a, cu o postfață de Hristu Cândroveanu, București, Editura Fundației Culturale Aromâne «Dimândarea Părintească», 2005, 592 p.
CARAGIU-MARIOȚEANU, Matilda, *Compendiu de dialectologie română (nord- și sud-dunăreană)*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1975, 299 p.
COTEANU, I., *Elemente de dialectologie a limbii române*, București, Editura Științifică, 1961, 317 p.
FRĂȚILĂ, Vasile, *Studii lingvistice*, Timișoara, Editura Excelsior, 1999, 304 p.
IONESCU-RUXĂNDIOIU, Liliana, *Probleme de dialectologie română*, București, 1976, Tipografia Universității din București, 196 p.
LIVESCU, Michaela, *Varietățile diatopice ale limbii române*, Craiova, Editura Universitaria, 2004, 139 p.
MARIN, Maria, MĂRGĂRIT, Iulia, NEAGOE, Victorela, *Graiurile românești din afara granițelor țării*, col. «Conferințele Academiei Române/ ciclul Limba română și relațiile ei cu istoria și cultura românilor», București, 2005, 21 p.
MĂRII, I., *Harta lexicală semantică*, col. «Sapienția/Seria de filologie și lingvistică», Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2002, 189 p.
RUSU, Valeriu (coord.), *Tratat de dialectologie românească*, Craiova, Editura Scrisul românesc, 1984, 858 p. + 177 h.
RUSU, Valeriu, *Introducere în studiul graiurilor românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977, 175 p.

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului



| | | |
|--|--|------------|
| SARAMANDU, Nicolae, <i>Originea dialectelor românești</i> (pe baza surselor istorice), col. «Conferințele Academiei Române/ciclul „Limba română și relațiile ei cu istoria și cultura românilor”, București, 2005, Editura Academiei, 25 p. SARAMANDU, Nicolae, <i>Romanitatea orientală</i> , București, Editura Academiei, 2004, 345 p. SÂRBU, Richard, FRĂȚILĂ, Vasile, <i>Dialectul istroromân. Texte și glosar</i> , Timișoara, Editura Amacord, 1998, 306 p. TODORAN, Romulus, <i>Contribuții de dialectologie română</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984, 249 p. TODORAN, Romulus, <i>Contribuții la studiul limbii române</i> , Cluj-Napoca, Editura Clusium, 1998, 336 p. | | |
| 8.2 Seminar / curs practic | Metode de predare | Observații |
| Studiu de hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Studiu de hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Discuții. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice. | Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul | |
| Bibliografie MĂRII, I., <i>Harta lexicală semantică</i> , col. «Sapientia/Seria de filologie și lingvistică», Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2002, 189 p. RUSU, Valeriu, <i>Introducere în studiul graiurilor românești</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977, 175 p. SÂRBU, Richard, FRĂȚILĂ, Vasile, <i>Dialectul istroromân. Texte și glosar</i> , Timișoara, Editura Amacord, 1998, 306 p. | | |

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului



- Fișa disciplinei a fost alcătuită ținând cont de noile abordări din domeniu și de planurile de învățământ ale facultăților de profil din țară (de exemplu, Universitatea din București, Facultatea de Litere; Universitatea de Vest, Facultatea de Litere; Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Facultatea de Litere)
- Conținuturile cursului pot fi valorificate în cadrul studiilor masterale și al celor doctorale, dar și pe piața muncii (cercetători, profesori, personal cu atribuții culturale)

10. Evaluare

| Tip activitate | 10.1 Criterii de evaluare | 10.2 Metode de evaluare | 10.3 Pondere din nota finală |
|--|---|---|------------------------------|
| 10.4 Curs | Corectitudine în însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de dialectologie Înțelegerea importanței disciplinei studiate Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, relevanța și relevanța răspunsurilor | Colocviu | 90% |
| 10.5 Seminar / curs practic | Însușirea și identificarea corectă a aspectelor discutate în cadrul seminarului Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, relevanța și relevanța răspunsurilor | Realizarea temelor pe parcursul semestrului Prezența la seminar este obligatorie în proporție de 70% | 10% |
| 10.6 Standard minim de performanță | | | |
| <ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de a analiza un text dintre cele discutate | | | |

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

| | |
|--|---|
| | Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă |
| | Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții |



UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABES-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA



Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data completării:
21.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs

Adrian CHIRCU

Semnătura titularului de seminar/
curs practic
Adrian CHIRCU

Data avizării în Departament:
22.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament

Daiana-Theodora CUIBUS

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului